

Změny v rostlinolékařském zákonu

Zákon o rostlinolékařské péči byl novelizován zákonem č. 299/2017 Sb., který je účinný od 1. prosince 2017. Většina úprav v tomto právním předpisu se týká oblasti přípravků na ochranu rostlin. S novelou zákona o rostlinolékařské péči jsou spojeny také změny v prováděcích vyhláškách k tomuto zákonu.

Jde o novelu vyhlášky o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin č. 428/2017 Sb., účinnou od 26. 12. 2017. Změny jsou také ve vyhlášce o odborné způsobilosti osob pro nakládání s přípravky č. 17/2018 Sb., jež je účinná od 22. 2. 2018. Novelizovaná byla také vyhláška o přípravcích a pomocných prostředcích na ochranu rostlin, která byla zaslána k notifikaci do Evropské komise. Po ní bude následovat zveřejnění ve sbírce zákonů, které se odhaduje v druhém čtvrtletí letošního roku.

Novelou ustanovení § 50 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o RLP“) se od 1. 12. 2017 rozšířila povinnost požádat ÚKZÚZ o souhlas s použitím přípravku akutně toxického kategorie 1 nebo 2 (například Delicia Gastoxin, Phostoxin pelety, Phostoxin tablety, Vydate 10 G, některé přípravky s účinnou látkou Diquat dibromide) kromě použití ve venkovním a skleníkovém prostředí, také na použití ve skladech určených ke skladování rostlinných produktů.

Postup před podáním žádosti o souhlas s použitím přípravku na ÚKZÚZ

Pokud nebude aplikaci přípravku provádět přímo uživatel skladu, ale služba (DDD), je nutné, aby žádost o souhlas s použitím přípravku akutně toxického kategorie 1 nebo 2 podala služba.

Žadatel v žádosti uvede v souladu s § 50 odst. 1 zákona o RLP pro případ skladů rostlinných produktů následující údaje **včetně doložení odborné způsobilosti osob** pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin akutně toxickými kategorie 1 a 2:

- **katastrální území a parcelní číslo pozemku,**
- **blíže určené umístění skladu, kde má být přípravek použit,**
- **specifikace místa uskladnění rostlinného produktu - velkoobjemové vaky, podlahová sýpka, hala, silo, vybavení sila dopravníky a technologickými zařízeními umožňujícími aplikaci přípravků – např. tryskami, v souvislosti s posouzením způsobu aplikace méně nebezpečných přípravků,**
- **specifikaci rostlinného produktu, který má být ošetřen,**
- **teplota skladovaného produktu,**
- **název přípravku na ochranu rostlin povoleného ÚKZÚZ (netýká se biocidních přípravků)**
- **účel ošetření,**

- rozsah ošetření,
- termín aplikace,
- doklady prokazující zajištění nakládání s těmito přípravky odborně způsobilou osobu dle § 86 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o RLP a ustanovení § 44a odst. 8 a § 44b zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Žádost musí být na ÚKZÚZ podána v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu (nestačí podat žádost e-mailem bez zaručeného elektronického podpisu statutárního zástupce žadatele).

Žádost o souhlas s použitím v rámci ÚKZÚZ vyřizují regionální Oddělení rostlinolékařské inspekce, jejichž kontakty jsou zveřejněny na webových stránkách ÚKZÚZ pod odkazem na horní liště „Kontakty“ – Sekce rostlinolékařské péče, Odbor rostlinolékařské inspekce – 7 regionálních oddělení rostlinolékařské inspekce.

<http://eagri.cz/public/web/ukzuz/kontakty/organizace/101724598.html>

Postup po podání žádosti o souhlas s použitím přípravku na ÚKZÚZ

Po doručení žádosti ÚKZÚZ posoudí obsah a úplnost žádosti včetně toho, zda byla podána v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu.

Pro rozhodnutí o žádosti má ÚKZÚZ podle správního řádu zákonnou lhůtu 30 dnů od podání žádosti. ÚKZÚZ přistupuje k vyřízení žádosti s vědomím, že včasnost ošetření přípravkem může eliminovat případné škody skladovaného produktu skladištními škůdci a sekundárním znehodnocením plísněmi, což má vliv na kvalitu a zdravotní nezávadnost produktu z hlediska jeho dalšího použití. Proto se pohybují lhůty pro vyřízení žádosti s ohledem na úplnost údajů v žádosti a doložených podkladů v rozmezí od 1 do 10 dnů od podání.

Délku lhůty pro vyřízení ovlivňuje to, zda žadatel o souhlas s použitím v žádosti uvedl všechny povinné údaje a specifikoval místo uskladnění rostlinného produktu (velkoobjemové vaky, podlahová sýpka, hala, silo, vybavení sila dopravníky a technologickými zařízeními umožňujícími aplikaci přípravků – například tryskami) v souvislosti s posouzením způsobu aplikace méně nebezpečných přípravků a další důvody, které znemožňují použití méně nebezpečného přípravku (například Actellic 50 EC, K-Obiol EC 25, Talisma EC), např. teplota vzduchu pro aplikaci přípravků formou postřiku, snížení klíčivosti osiva postřikem, ochranná lhůta s ohledem na následnou manipulaci se skladovanou komoditou včetně teploty skladovaného produktu z hlediska posouzení aplikace např. Delicia Gastoxinu.

ÚKZÚZ na základě podané žádosti a posouzení, že potřebné ošetření přípravkem nelze provést jinak, zejména nelze-li je provést méně nebezpečným přípravkem z hlediska rizika pro zdraví lidí, rozhodne o povolení k použití přípravku akutně toxického kategorie 1 nebo 2. Při rozhodování přihlédne také k tomu, zda má žadatel pro účely nakládání s těmito přípravky zajištěnu odborně způsobilou osobu dle § 86 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o RLP a § 44a odst. 8 a § 44b zákona o ochraně veřejného zdraví.

Nebudou-li doloženy např. doklady prokazující zajištění nakládání s přípravky na ochranu rostlin akutně toxickými kategorie 1 a 2 odborně způsobilou osobou podle § 86 zákona o RLP a podle § 44a odst. 8 a § 44b zákona o ochraně veřejného zdraví, nelze žádosti vyhovět a vydat souhlas s použitím přípravku.

Jestliže ÚKZÚZ vydá kladné rozhodnutí, to znamená, udělí souhlas s použitím přípravku akutně toxického kategorie 1 nebo 2, může žadatel přípravek použít pouze tehdy, pokud bude rozhodnutí pravomocné (po uplynutí 15 dnů po doručení rozhodnutí).

Pokud bude z důvodu omezení ztrát na ošetřované komoditě žádoucí provedení plánovaného ošetření přípravkem po vydání rozhodnutí ÚKZÚZ, je třeba, aby se žadatel písemně vzdal práva na podání odvolání, které doručí na ÚKZÚZ.

Případná aplikace přípravků na ochranu rostlin akutně toxických kategorie 1 a 2 bez průkazného souhlasu ÚKZÚZ (kladného správního rozhodnutí o žádosti), založí odpovědné osobě (právnícké osobě nebo podnikající fyzické osobě coby profesionálnímu uživateli) správně-právní odpovědnost za přestupek ve smyslu ustanovení § 79g odst. 1 písm. l) bod 3 zákona o RLP.

Ke dni 25. 5. 2018 vydal ÚKZÚZ kladné rozhodnutí, tzn., souhlas s použitím přípravku akutně toxického, v 91 případech.

Ing. Andrea Blažková
ÚKZÚZ